

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL

INTEGRITÁSJELENTÉS

a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2022. évben végrehajtott szervezeti integritással kapcsolatos feladatokról

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) a 2022. évre kidolgozott integritási és korrupciós kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési tervét és az abban foglalt feladatokat az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről szóló 50/2013. (II.25.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a következőkben részletezettek szerint hajtotta végre.

Biztonsági ellenőrzések lefolytatása, megelőzés

A NAV által ellátott, törvényben meghatározott alapfeladatok ellátása érdekében fontos elvárás, hogy integrált szervezetébe olyan munkatársak kerüljenek, akik feddhetetlenek – még a megvesztegethetőség látszata sem vetül rájuk –, garantálni tudják a korrupciótól és a pártatlan, befolyástól mentes eljárást az ügyfelek számára, biztosítják továbbá – szakterületük vonatkozásában – az elvárt költségvetési bevételek beszedését.

Ennek megfelelően a NAV-hoz kormányzati és hivatásos szolgálati jogviszonyba, illetőleg munkaviszonyba felvételre jelentkezők esetében, valamint a már állományban lévők áthelyezése, vezetői kinevezése, továbbá a végzettséget igazoló okiratok hitelességének vizsgálata miatt a **2022. évben 1953 biztonsági ellenőrzést** folytatott le a NAV SZMSZ, a NAV Központi Irányításának Ügyrendje és biztonsági ellenőrzésről szóló 2028/2022/ELN szabályzat alapján a biztonsági szakterület.

A befejezett biztonsági **ellenőrzések száma** az előző évhez képest jelentősen, **30,6 %-kal csökkent**. Ennek oka elsősorban az, hogy a NAV vezetője 2022. július 22-től visszavonásig létszámszámát és állomány tábla módosítási tilalmat rendelt el. További oka, hogy a NAV személyi állományának jogállásáról szóló törvény hatályba lépését, valamint a rendészeti koncepció elfogadását követően a nagyszámú foglalkoztatott és munkavállaló más munkakörbe történő átsorolásával, áthelyezésével összefüggő biztonsági ellenőrzések a korábbi időszakban már lefolytatásra kerültek.

A biztonsági célú befejezett ellenőrzések **6,4 %-ában kockázati tényező került feltárássra**, mely tényezőkre a biztonsági ellenőrzéssel érintett személy felett munkáltatói jogkört gyakorló figyelmét a szakterület felhívta.

A biztonsági ellenőrzés eredményeképpen a már a hivatalnál dolgozó foglalkoztatottak esetében **összeférhetetlenség** miatt **9 esetben fegyelmi javaslat** megtételére került sor. Az előző évhez viszonyítva a fegyelmi eljárásra vonatkozó javaslatok száma nagyon jelentősen, 86,96%-kal csökkent, tekintettel arra, hogy a biztonsági ellenőrzésről szóló szabályzat érvénybe lépését követően az abban foglaltak alapján a feltárt jogosulatlan adatkezelések kapcsán a szakterület már nem tett javaslatot, hanem a szabályszegésről tájékoztatta a munkáltatói jogkör gyakorlót, mérlegelésére bízva a további intézkedések megtételét.

A tárgyidőszakban **csalás büntettének kísérlete és más bűncselekmény**, valamint **közkirat-hamisítás büntett** gyanúja miatt **2 esetben** került sor **büntetőfeljelentés** megtételére.

Panaszok és közérdekű bejelentések kezelése, a vizsgálati tevékenység

A NAV foglalkoztatottakkal, munkavállalókkal szembeni közérdekű bejelentések, panaszok, egyéb biztonsági kockázatokat jelentő adatok és információk kivizsgálására a biztonsági szakterület **vizsgálati osztálya** - a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény rendelkezései, a NAV SZMSZ-ben, a NAV Központi Irányításának Ügyrendjében és a vizsgálati szabályzatról szóló 2032/2021/VEZ szabályzatban foglaltak szerint - **a 2022. évben 199 esetben** hajtotta végre a közélet tisztaságának megsértésére vonatkozó, korrupcióra utaló panasz, közérdekű bejelentés kivizsgálását, illetőleg a hivatalból tudomásra jutott, visszaélésre utaló adatok, információk ellenőrzését.

A bejelentések, valamint a hivatalból indult **eljárások száma** a 2022. évben a 2021. bázisévhez képest **11,79%-kal nőtt**.

A **vizsgálati befejezett ügyek száma** jelentősen, **63,41 %-kal nőtt** a korábbi évhez képest.

A **mellőzött vizsgálatok** száma a 2022. évben a 2021. évhez képest nagymértékben, **83,34 %-kal csökkent**. A mellőzésre alapvetően akkor kerül sor, ha egy-egy azonos tartalmú bejelentést több NAV szervhez is elküldtek a bejelentők, amelyek aztán különböző időpontokban áttétellel kerültek a biztonsági szakterülethez, továbbá, amikor erre jogszabály felhatalmazást ad, így az azonosíthatatlan bejelentők beadványainak vizsgálatát – a súlyos jog- vagy érdeksérelemre utaló bejelentéseket kivéve – mellőzni kell.

A **megalapozatlan ügyek** száma számottevően, **64,51 %-kal nőtt** a korábbi bázisévhez képest. A **megalapozott és részben megalapozott vizsgálatok** száma szintén jelentősen, **46,42 %-kal nőtt**, mely arra utal, hogy a korrupciós cselekmények feltárásán, továbbá azok megelőzésén túl egyre nagyobb hangsúlyt kap a vizsgálatok során az egyéb szabálytalanságok feltárása, melyek gyakorta a jogszabályok és/vagy a belső normák helytelen értelmezéséből, majd alkalmazásából fakadnak. Ilyen esetben a biztonsági szakterület kiemelten törekszik a vizsgálatok lezárását követően a helyes joggyakorlatra felhívni az érintett NAV szervezeti egységek vezetőinek figyelmét.

A tárgyidőszakban a megalapozott és részben megalapozott minősítéssel lezárt **41** vizsgálati ügyben **2 esetben** került sor **büntetőeljárás kezdeményezésére** – lopás vétsége és közkirat-hamisítás büntette miatt –, **fegyelmi felelősségre vonást 10 személy esetében kezdeményezett a biztonsági szakterület**. A fegyelmi eljárások megindítására tett javaslatot a munkáltatói jogkört gyakorló vezetők megalapozottnak tartották és a fegyelmi vétség súlyával arányban álló büntetésről határoztak.

Munkáltatói intézkedést kisebb súlyú szabálytalanságok miatt **15 esetben** kezdeményezett a szakterület, amelyek közül **4 esetben** az összeférhetetlenségi szabályok megsértése miatt került sor intézkedésre.

A biztonsági szakterület vizsgálati osztálya a bejelentések és hivatalból indult eljárások során a 2022. évben is erősítette a korrupció elleni küzdelemben való együttműködését a társhatóságokkal, így rendszeres közös munkát folytatott a rendőrséggel, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, az Alkotmányvédelmi Hivatallal és a Nemzeti Nyomozó Irodával. Ennek eredményeképpen a 2022. évben **232 megkeresés vizsgálata történt meg**, amelynek 95,25 %-át a megkereső szerv minősítette, így ezek teljesítése során a minősített adatok kezelésére vonatkozó szigorú szabályok figyelembevételével kellett eljárni. Az egyes ügyek elemzését követően megállapítható, hogy sokszor egy-egy megkeresés teljesítése – az adatok mennyiségének feldolgozása miatt vagy az ügy bonyolultsága okán – komoly adatgyűjtő, elemző tevékenységet követel. A biztonsági szakterülethez érkező megkeresések teljesítésére fordított idő esetenként meghaladja a vizsgálatokra fordított időt. A korrupció ellenes

együttműködés keretén belül a biztonsági szakterület vizsgálati osztálya **9 esetben** adott át információkat a társhatóságoknak.

Személyi és vagyonbiztonság megerősítése, őrzésbiztonság

A NAV objektumaiban, az ott található javakban a szándékos vagy gondatlan károkozás megelőzése, a bekövetkezett kár enyhítése, illetéktelen személyek bejutásának és veszélyes anyagok, tárgyak bejuttatásának megakadályozása, a munkavégzés zavartalanságának biztosítása, valamint a foglalkoztatottak, a munkavállalók és a külsős személyek biztonsága érdekében a biztonsági szakterület **őrzésbiztonsági** szakterület az őrzésbiztonságról szóló 2038/2021/VEZ szabályzat értelmében a NAV őrzésvédelmi és biztonságtechnikai feladatait látja el.

A 2022. évben a NAV adó- és vámigazgatóságok, valamint a Központi Irányítás objektumaiban összesen **85 db őrzésvédelmi és biztonságtechnikai ellenőrzés** került lefolytatásra, amely jelentős mértékű növekedés az előző évi 49 db ellenőrzéshez képest. Az ellenőrzött NAV szerv vezetője részére minden ellenőrzés alkalmával írásbeli jelentés, a feltárt hiányosságok megszüntetésére pedig javaslat készült.

A NAV Korruptióellenes Stratégiája keretében meghatározott 2022. évi Cselekvési Terv 2.1.3 pontjában meghatározott, a NAV objektumait érintő őrzésbiztonsági ellenőrzések lefolytatása tárgyú feladathoz kapcsolódóan 2022. március-december közötti időszakban **30 db hivatali objektumnál, összesen 90 db ellenőrzés** lefolytatására került sor. Az ellenőrzések alapján megállapításra került, hogy az épületekbe történő be- és kiléptetésére vonatkozó szabályokat a munkatársak sok esetben nem tartották be, leggyakrabban a belépésre jogosító igazolványok felmutatása vonatkozásában merült fel szabálytalanság.

A 2022. évben az SZJA bevallások május 20-ig tartó benyújtási határideje miatt az ügyfélszolgálatok nyitvatartási idejének meghosszabbítására került sor, amelynek során **20 épülethez kiegészítő őrszolgálatot** rendelt meg az őrzésbiztonsági szakterület a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóságtól.

A 2022. december 22-től 2023. január 6-ig tartó igazgatási szünet idejére **93 épületnél az őrszolgálat lemondását, illetve módosított szolgálat kiállítását** intézte a szakterület. Ezen időszak alatt a Gazdasági Ellátó Igazgatósággal együttműködve, a NAV KI Biztonsági Főosztálya által működtetett Távfelügyeleti Biztonsági Központ közreműködésével az őrzésbiztonsági tevékenység országos szintű felügyeletéről, illetve a szükséges intézkedések megtételéről gondoskodott a szakterület.

A **korruptióellenes tevékenység támogatása és az állományvédelem** érdekében a 2022. évben is kiemelt feladat volt a Schengeni határátkelőhelyeken vámszakmai szempontból felügyeletet gyakorló igazgatóságokon, a NAV Központi Irányítása Biztonsági Főosztályán, valamint a NAV Központi Irányítása Rendészeti Főosztályán lévő **videótechnikai elemző központok** fejlesztése. A végrehajtás érdekében szakmai munkacsoport alakult, a szükséges intézkedéseket tartalmazó feladatok azonosításra, ütemezésre és végrehajtásra kerültek.

Az országosan egységes, **azonos típusú kártyákat használó beléptető rendszerek** alkalmazásával összefüggésben a szakterület a tárgyévben felmérte országosan a beléptető rendszereket és beléptető kártyákat. A lehetséges műszaki megoldások tesztelése, próbája a beszállítói/gyártó tájékoztatás alapján a szakterület kezdeményezte a vonatkozó 2022. évi Cselekvési Tervben rögzített rész- illetve véghatáridők módosítását, melyek elfogadásra kerültek. A további lehetséges műszaki megoldásokról szóló dokumentáció és a döntés-előkészítő anyag összeállítása folyamatosan történik jelenleg is.

A szakterület biztonságtechnikai feladatainak ellátása során **23 beruházás előkészítésében**, illetve lebonyolításában vett részt, melyből **12 került befejezésre**.

A tárgyidőszakban folytatódott a **vagyonvédelmi rendszerek karbantartása és javítása**, az e tárgyban közbeszerzés alapján létrejött központi szerződés végrehajtásával és a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által biztosítottan. Ennek keretében hivatali objektumok biztonságtechnikai rendszereinek **karbantartásában 315 alkalommal** működött közre a szakterület, továbbá a biztonságtechnikai rendszerek működésével kapcsolatban **862 db műszaki rendellenességet** hárított el.

Az őrzésvédelmi szakterület a 2022. évben összesen **39** rendkívüli esemény **kezelésében nyújtott segítséget**. Ezek között egyebek mellett előfordult többször **tűzeset, rongálás, vihkár**, de volt példa **közmű meghibásodásra, garázdaságra vagy lopásra is**.

A szakterület a tárgyévben **46.249 db biztonságtechnikai rendszerekről érkező jelzést** kezelt.

Összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése

A NAV személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény 89-93. §-ai szerinti **összeférhetlenségi ellenőrzések** lefolytatását a biztonsági szervezeti egység az informatikai szakterület közreműködésével mind az állományba kerülő munkatársak megelőző ellenőrzése, mind pedig a saját foglalkoztatottat érintő vizsgálatok keretében elvégezte a tárgyévben is. Az összeférhetlenségre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése során kiszűrésre kerültek a törvény által tilalmazott jogviszonyok, illetve a bejelentés nélküli munkavégzés esetei.

Az ellenőrzések lezárásaként a biztonsági szakterület a munkáltatói jogkört gyakorló vezetők felé a szükséges intézkedések megtételére javaslattal élt, amely eredményeként a törvényes állapot helyreállításra került. Az összeférhetlenségre vonatkozó számszerű adatokat jelen jelentés korábbi, „Biztonsági ellenőrzések lefolytatása, megelőzés”, valamint a „Panaszok és közérdekű bejelentések kezelése, a vizsgálati tevékenység” részei tartalmazzák, összességében a két terület a 2022. évben **13 esetet** vizsgált ki.

A NAV szervezeti egységeitől kapott tájékoztatás szerint az előzetes engedélyhez, illetve bejelentéshez kötött jogviszonyok bejelentése kapcsán a munkatársak részéről folyamatos a kérelmek benyújtása, tisztában vannak annak szükségszerűségével és az esetleges elmaradások jogkövetkezményeivel.

Adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése

A célhoz nem kötött, jogellenes adatkezelések megelőzéséről és visszaszorításáról szóló 5045/2019/VEZ körlevélben foglaltaknak megfelelően az **adatkezelések rendszeres vagy időszakos, illetve szűrőpróbaszerű jogszerűségének ellenőrzését** a biztonsági szakterület a tárgyévben **1.365 fő** vonatkozásában hajtotta végre, amely az előző évi ellenőrzött létszámnak több mint a duplája. Ezen belül, **26 db** célhoz kötöttségi ellenőrzésből lett vizsgálat, amely **9 esetben** megalapozottnak bizonyult.

Az informatikai biztonsági naplóállomány felhasználásával a biztonsági szakterület a biztonsági ellenőrzések, valamint a saját foglalkoztatottat érintő vizsgálatok során folyamatosan végzi az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzését, együttműködve az informatikai szakterülettel. Ezen tevékenység a foglalkoztatottak hivatal informatikai rendszerekben történő lekérdezéseinek szabályszerűségének megállapítására, illetőleg visszaellenőrzésére irányul. Az ellenőrzés alapvető célja annak megállapítása, hogy az adó- és egyéb titkot képező adatok kezelése az érintett részéről folyamatban lévő eljárásban vagy ahhoz kapcsolódóan szabályszerűen – a vonatkozó jogszabályok és a NAV rendelkezések előírásainak betartásával és célhoz kötötten valósult-e meg, továbbá adatszivárgás, vagy az adatok jogellenes felhasználása történt-e.

A NAV szervezeti egységeinek jelentése alapján általánosságban elmondható, hogy kiemelt figyelemmel követték és kontrollálták a munkatársak általi lekérdezéseket.

Integritás oktatás, illetve képzés

Az integritás szempontjából alapvető működési kockázati tényező a szervezet munkatársainak tevékenysége. A működési kockázat csökkentése érdekében a munkatársaknak tisztában kell lenniük a munkakörükre vonatkozó szabályokkal és a szervezet integritás körébe tartozó elvárásaival. Alapvetően minden munkatársnak ismernie kell a 2013. szeptember 1. óta hatályban lévő Kormánytisztviselői Hivatásetikai Kódex rendelkezéseit. Ezen túl, az 50/2013. (II. 25.) kormányrendelet 9. §-a előírja, hogy *„Az államigazgatási szervek vezetői és tisztviselői kötelesek részt venni az államigazgatási szerv integritásirányítási rendszere kialakítása és működtetése érdekében szervezett integritás, korrupciómegelőzés és etika témájú, központi és szervezeti szinten megtartandó képzéseken, továbbá kötelesek ezeken beosztott munkatársaik részvételét is biztosítani.”*

A NAV Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete (továbbiakban: KEKI) által szervezett képzések a nemzetközi gyakorlattal egyezően egyrészt szabály alapú, másrészt érték alapú tematikát alkalmaztak a tárgyévben is. A szabályozás oldali megközelítés a korrupciós tevékenység megelőzésére, a jogsértések feltárására fókuszál, középpontba helyezve a jogszabályokban, NAV rendelkezésekben előírt eljárásoktól eltérő és ezáltal jogsértő gyakorlat jogi következményeit, kiemelve az ellenőrzések fontosságát, a szakmai tevékenységek transzparenciájának szerepét. Míg az érték alapú megközelítés a szervezet értékei, etikai normái iránti elköteleződés és a hivatástudat erősítésével igyekszik az értékkövető magatartás megszilárdulását elérni.

A tárgyévben a szabályozás alapú irányt képviselték a pénzügyőrök hatósági jellegű képzései (Határforgalmi alapok I., pénzügyőri alapozó- valamint szakosító tanfolyamok, illetve a pénzügyőri középfokú szaktanfolyamok) és a „Bűncselekmények felismerése az adó, illetve vám- és pénzügyőri szakterületen” kurzuson megjelenő, elsősorban a hivatali visszaélésekre fókuszáló ismeretátadás. Az értékalapú magatartás továbbra is a NAV szervezeti alapismeretek modulban, a Kezdő vezetők képzése keretében, az Integritás képzésben, a Pénzügyőri előképző tanfolyamon jelent meg.

A 2022. évben megrendezésre került nemzetközi konferenciákon való tapasztalatcsere eredményeképpen a NAV képzései is még inkább erősíteni kívánták a szervezeti etikának megfelelő gondolkodásmód kialakítását. A nemzetközi tapasztalatokat figyelembe véve, új elemként a 2022. évben megkezdődött a biztonsági szakterület által kidolgozott, az érzékenyítésre és a konkrét gyakorlati problémákra fókuszáló képzési program, amelynek kidolgozását a biztonsági szakterület a KEKI szakmai támogatásával kezdte meg. A program bevezetésére a 2023. évben kerül sor, a költségtakarékossági szempontokat figyelembe véve, jelenleg online formában.

A NAV belső képzési rendszere a tárgyévben is több területen biztosította az integritással kapcsolatos ismeretek elsajátítását: az újonnan felvett munkatársak a NAV szervezeti alapismeretek képzés keretében, az Értékközpontú működés – Integritás e-learning modulban, a pénzügyőri előképző tanfolyam hallgatói a tréningelemekkel színesített Értékvezérelt magatartás erősítése modulon keresztül foglalkoztak az integritás témakörével. A pénzügyőri alapozó tanfolyam jelenléti szakaszában az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársa ismertette egy-egy előadás keretében feladataikat, illetve az ezekkel kapcsolatos jogszabályi kötelezettségeket és lehetőségeket. A Kezdő vezetők képzése nyolc modulos komplex képzési programjában is szerepelt az Értékalapú gondolkodás alapjai e-learning kurzus. Mindezek mellett a NAV KEKI képzési programjai között a 2022. évben is szerepelt az Integritás képzés, a NAV ügyintézői és vezetői részére. A fenti képzési programokon történő részvétel a 2022.

évben megközelítőleg hasonló létszámmal zajlott le mint az előző évben, mindösszesen **1.114 fő** részvételével.

Egységes belső kontrollrendszer és azt érintően a belső ellenőrzési szakterület tapasztalatainak összefoglalása

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően, a belső ellenőrzési tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a belső szabályozottság szempontjából a NAV működése és tevékenysége jellemzően rendezett. A 2022. év tapasztalatai alapján a belső kontrollrendszer a vonatkozó szabályzóknak megfelelően működik, ideértve az ellenőrzési nyomvonal rendszeres felülvizsgálatát, a szervezeti integritást sértő események nyilvántartásának, valamint az Integrált Kockázati Leltárnak a vezetését.

Tárgyévben a **NAV Központi Irányítás Szervezetigazgatási és Titkársági Főosztályának** a koordinációjában elkészültek a kockázatkezelési rendszer fejlesztését célzó, a NAV működési folyamatainak feltérképezését szolgáló folyamatkatalógusok és a hozzájuk kapcsolódó folyamatábrák (BEKOR).

A NAV folyamatosan tartó szervezeti megújítása és az egyidejűleg folyamatban lévő újraszabályozás a NAV működése szempontjából meghatározó tényezővé tette a szervezeten belüli kommunikáció kérdéskörét. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint a vizsgált esetekben az ellenőrzött szervek/szervezeti egységek, valamint az egyes foglalkoztatottak közötti együttműködés, információáramlás és kommunikáció továbbra sem megfelelő. Az információáramlásban és kommunikációban mind vertikálisan, mind horizontálisan megjelenő zavarok, az együttműködés hiánya egyes esetekben az ügyintézés hatékonyságát csökkentették, ugyanakkor az időszükségletét megnövelték. A 2022. év tapasztalatai alapján az integritás szemléletű működés erősítése érdekében továbbra is szükséges figyelemmel kísérni a belső kommunikációt, egyértelmű etikai elvárásokat kell támasztani (elsősorban az új belépők esetén), a foglalkoztatottakat érintő releváns eseteket ki kell vizsgálni (pl. fegyelmi eljárás stb.), illetve indokolt esetben munkáltatói intézkedéseket szükséges megtenni. Továbbá, a szervezet tevékenységének hatékonyabbá, eredményesebbé tétele, valamint a szakmai tevékenységet gátló körülmények feltárása és ismétlődésük megelőzése érdekében vezetői ellenőrzés végrehajtásáról szóló irányító eszköz kiadása lehet indokolt.

Összességében a NAV belső kontrollrendszere a szabályozás oldaláról kialakítottnak mondható, azonban a belső ellenőrzési tapasztalatok azt mutatják, hogy a szervezetnek a rendszer egyes elemeinek érdemi működtetése érdekében a rendszer működést javító, illetve kockázatokat kezelő és tárgyilagos bizonyosságot nyújtó elemeire továbbra is nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

Irányító eszközök

Az ellenőrzések lefolytatása, a személy- és vagyonbiztonság fokozása, a szervezet és a foglalkoztatottak integráns szemléletének elmélyítése az oktatások, képzések segítségével, illetve a külső és belső kommunikáció fejlesztése a NAV Korrupcióellenes Stratégiája keretében meghatározott 2022. évi Cselekvési Tervben előírtaknak megfelelően zajlott. A cselekvési terv a megelőzésen túlmenően a korrupciós események kivizsgálását, az integritás helyreállítását, a hasonló jövőbeni történések elkerülését tűzte ki célul. A biztonsági szakterület a feladatkörébe tartozóan a 2022. évben 1 kormányrendeletet, 68 db szabályzatot, 38 db körlevél tervezetét, 21 db kiürítési tervet, 14 db objektumvédelmi tervet és 6 db szerződés-tervezetet véleményezett.

Nemzetközi együttműködés

A 2022. évben a nemzetközi együttműködés a járványhelyzet miatt elsősorban online fórumokra korlátozódott. A személyes részvétellel megrendezésre került konferenciák közül a 2022. évben kiemelkedő jelentősége volt a V4 együttműködés keretében zajló képzéssorozatnak a cseh társhatóság szervezésében, amelyen a jelenlévők a hazájukban előforduló korrupciós cselekmények és integritási incidensek esete példáinak ismertetésével cseréltek tapasztalatot.

A Visegrádi regionális együttműködés keretében megkezdett, rotációs alapokra helyezett „Belső biztonság és Integritás” témájú képzéssorozat jelentősége a szakértői hálózatok közötti valós idejű információ-megosztás érdekében való hálózatépítés, a korrupció elleni intézkedések, a személyi integritás, illetve a belső ellenőrzési tevékenységekkel kapcsolatos kérdések megvitatásában volt.

Az osztrák társhatóság belső biztonsági szervével történő kétoldalú információ- és tapasztalatcsere a COVID-járvány miatt többszöri egyeztetést követően, a 2023. évre halasztásra került.

Korrupcióval, illetve annak elutasításával kapcsolatos esetpéldák nyilvántartása

A tárgyévben tovább bővült a visszaélésekkel, szabálytalanságokkal összefüggésben feltárt bűncselekmények és fegyelemsértések eseteinek, illetve a korrupciót elutasító, jogkövető magatartást tanúsító pozitív események anonimizált feldolgozása, amelyek feltárják a jogsértést vagy szabálytalanságot lehetővé tevő okokat és körülményeket is. Ezek közül a határszakaszon szolgálatot teljesítő hivatásos állományt érintően tovább növekedett a pozitív esetek száma, amelyek során a NAV foglalkoztatottak a korrupciós cselekményeket elutasították, erről a vezetőjük felé jelentést tettek, továbbá az aktív vesztegető feljelentése valamennyi esetben megtörtént. Az esetgyűjtemények az oktatási és képzési területen, valamint szakmai előadásokon ismertetésre kerültek.

Határszakaszok hivatásos állományának biztonsági ellenőrzése

A **NAV KI Biztonsági Főosztálya** a járványhelyzetre tekintettel az ellenőrzési terv keretében a 2022. évben összesen **21 alkalommal** végzett a határszakaszon be nem jelentett ellenőrzést, amelyek során korrupciós cselekmény elkövetésének gyanúja nem merült fel. Munkáltatói intézkedés kezdeményezése, illetve rendkívüli esemény nem történt. Általánosságban elmondható, hogy a pénzügyőrök a feladataikat a vonatkozó jogszabályok szerint végezték, amely szintén a pozitív tendenciát jelzi. A visszajelzések alapján az elmúlt évek oktatásai nagymértékben hozzájárultak a szabálykövető magatartás erősödéséhez.

A **NAV KI Rendészeti Főosztálya** (továbbiakban: RFO) a határszakaszokon állományvédelmi ellenőrzéseket végez, amely tevékenysége szervesen illeszkedik a biztonsági szakterület biztonsági ellenőrzéseihez. Az RFO biztonsági szakterületnek megküldött jelentése alapján a 2022. évben állományvédelmi ellenőrzéseit részben önállóan, részben pedig a rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve hajtotta végre. A feladat végrehajtására a tárgyévben **12 alkalommal** került sor, **25 helyszínen, 73 fő pénzügyőr ellenőrzés alá vonása** mellett.

Az RFO-n a 2022. évben létrejött a **Felügyeleti és Ellenőrzési Osztály**, ennek köszönhetően mind az ellenőrzések, mind pedig az ellenőrzött személyek száma nőtt. A hatékony és eredményes ellenőrzések érdekében az RFO együttműködést alakított ki az Alkotmányvédelmi Hivatal illetékes vezetőivel.

A rendészeti szakterület tapasztalatai alapján elmondható, hogy a 2022. évben az ellenőrzések során a munkatársak részéről maximális együttműködés, valamint az integritással kapcsolatos belső rendelkezések ismerete és betartása volt a jellemző, korrupciós cselekmény gyanúja nem

merült fel. **Integritást sértő cselekmény gyanúja miatt 1 esetben** történt jelzés a biztonsági szakterület felé.

Együttműködés más szervekkel és intézményekkel

A beszámolási évben is – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – az integritás szemlélet további erősítése és a korrupció megelőzése érdekében a NAV biztonsági szervezeti egysége szorosan együttműködött a rendőrséggel, a Nemzeti Védelmi Szolgálattal, az Alkotmányvédelmi Hivatallal és Nemzeti Nyomozó Irodával. A 2022. évben **232 megkeresés** érkezett a biztonsági szakterülethez, amelynek 95,25 %-át a megkereső szerv minősítette, így ezek teljesítése során a minősített adatok kezelésére vonatkozó szigorú szabályok figyelembevételével kellett eljárni. Az egyes ügyek elemzését követően megállapítható, hogy sokszor egy-egy megkeresés teljesítése – az adatok mennyiségének feldolgozása miatt vagy az ügy bonyolultsága okán – komoly adatgyűjtő, elemző tevékenységet követel. A korrupcióellenes tevékenysége során a biztonsági szakterület **9 esetben** adott át információkat a vele együttműködő társhatóságoknak. Az együttműködés keretében a biztonsági szervezeti egység tárgyévben is gondoskodott az NVSZ által összeállított „Hogyan mondjunk nemet?” című kiadvány nyomtatott példányainak a 2021. és a 2022. években felvételt nyert foglalkoztatottak részére történő kézbesítéséről, átadásáról.

Kommunikáció

A NAV internetes portálján az integritás témakörben az általános tájékoztatásokon túl, megtekinthetők az adott évre vonatkozó integritási és korrupció-megelőzéssel összefüggő intézkedési tervek és az előző éveket érintő integritásjelentések, tanulmányok. A közzétett e-mail (integritas@nav.gov.hu) lehetőséget nyújt bárki számára, hogy integritás tárgykörben tanácsot kérjen, illetőleg a közélet tisztaságát sértő visszaélésekről, korrupciós cselekményekről, szabálytalanságokról, és ezekhez kapcsolódó egyéb eseményekről elektronikus formában bejelentést tegyen. A belső elérhetőségű intranetes honlapon szintén megtekinthetők az éves jelentések, intézkedési tervek, a vonatkozó jogszabályok gyűjteménye, etikai esetpéldák, továbbá az integritás felmérés során kitöltött kérdőívek és azok értékelése, valamint a NAV 2020-2025. évre vonatkozó korrupcióellenes stratégiája, és a stratégiához kapcsolódó 2022. évi korrupcióellenes cselekvési terv. A honlap aktualizálását és karbantartását a biztonsági szervezeti egység folyamatosan végzi.

Megsemmisítési eljárások ellenőrzése

A hatósági-, illetve a büntetőeljárások során lefoglalt és elkobzott, valamint a kiadni rendelt, de át nem vett dolgok, valamint a NAV szervek által vett minták, ellenminták, továbbá a korrupció kockázatának leginkább kitett termékek megsemmisítésének helyszíni ellenőrzésére a 2022. évben is rendszeresen sor került. A biztonsági szakterület a tárgyévben összesen **314 db** megsemmisítésről kapott jelentést, amelyek közül **17 esetben ellenőrizte** a helyszínen a hatósági-, illetve a büntetőeljárások során lefoglalt és elkobzott, valamint a kiadni rendelt, de át nem vett dolgok, és a NAV szervek által vett minták, ellenminták megsemmisítését. Ezen helyszíni ellenőrzések száma a pandémia előtti évekhez képest csökkent, a tárgyévet követő évben a biztonsági szakterület az ellenőrzések számának jelentős növelését tervezi. Az ellenőrzések során biztonsági kockázati tényező nem merült fel.